

Analys av
OBOS Damallsvenska klubbarnas
ekonomier 2023

**Svenska Fotbollförbundet
Julia Ericson & Kjell Sahlström**

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning	4
OBOS Damallsvenska klubbarnas resultat	5
OBOS Damallsvenska klubbarnas intäkter.....	7
OBOS Damallsvenska klubbarnas kostnader.....	12
Elitlicensens regler i korthet.....	18
OBOS Damallsvenska klubbarnas egna kapital och soliditet.....	20

Sammanfattning

• Resultat sammantaget klubbarna	- 40 971 tkr (2022: - 37 834 tkr)
• Intäkt klubbgenomsnitt	13 772 tkr (2022: 13 256 tkr)
• Intäkt median	10 526 tkr (2022: 11 911 tkr)
• Kostnader klubbgenomsnitt	16 718 tkr (2022: 16 058 tkr)
• Kostnader median	12 736 tkr (2022: 13 108 tkr)
• Eget kapital totalt	+498 422 tkr (2022: +461 016 tkr)
• Eget kapital (exkl. dubbelklubbar)	- 504 tkr (2022: +2 454 tkr)
• Soliditet samtliga / exkl dubbelklubbar	40%/negativ (2022: 49% / 8%)

Klubbarna redovisade för år 2023 ett sammantaget underskott av fotbollsverksamheten uppgående till -40 971 tkr (2022: -37 834 tkr). Dock härleds – 36 589 tkr av detta underskott till de fyra dubbelklubbarna Djurgården, Hammarby, IFK Norrköping FK och IF Brommapojkarna som för denna rapport enbart redovisar damfotbollsverksamhetens resultat. Dubbelklubbarna redovisar kostnader i nivå med övriga klubbar men intäkter som ligger långt under snittet, vilket antingen beror på att de inte har redovisningen uppdelad på herr och dam för gemensamma intäkter och därmed inte redovisar dessa för damfotbollsverksamheten, alternativt att herrfotbollsverksamheten bekostar damfotbollsverksamheten. Övriga 10 klubbar redovisar ett sammanlagt underskott på -4 382 tkr, vilket är lågt men fortfarande i linje med det totala resultatet de senaste fem åren. Driftsresultatet, exklusive UWCL netto och spelaromsättningsnetto, uppgår när dubbelklubbarna exkluderats till -13 894 tkr. Sex av dessa tio klubbar redovisar driftsunderskott över -1 mkr vilket ger något oroande signaler.

Snittintäkten ökade 2023 med ca 4 % till 13 772 tkr (2022: 13 256 tkr). Medianintäkten uppgick för 2023 till 10 256 tkr (2022: 11 911 tkr). Samtidigt fortsätter klubbarnas kostnader att öka. Snittkostnaden uppgick 2022 till 16 058 tkr (2022: 16 058 tkr) Mediankostnaden uppgick till 11 736 tkr (2022: 13 108 tkr).

Det samlade egna kapitalet för OBOS Damallsvenskan var 2023 + 498 422 tkr. När dubbelklubbarna exkluderats uppgick det egna kapitalet för övriga 10 klubbar till - 504 tkr. Detta tydliggör skillnaden i de ekonomiska förutsättningarna som finns. Den vitt skilda ekonomiska situationen för dubbelklubbarna och övriga klubbar framkommer även av nyckeltalet soliditet. Den sammantagna soliditeten för klubbarna i OBOS Damallsvenskan uppgick 31 december 2023 till 40 %, med dubbelklubbarna exkluderade var soliditeten negativ.

Att enbart redovisa de övriga 10 klubbarna synliggör även att dessa klubbar har en utmaning framför sig för att nå långsiktig finansiell hållbarhet. Med tanke på att det redovisade resultatet i OBOS Damallsvenskan 2023, dubbelklubbarna exkluderade, var – 4 382 tkr, ser det ut som att flera klubbar behöver vara beredda att reducera kostnader redan 2024 för att gå ur 2024 med positiva egna kapital och i förlängningen klara ekonomin i klubbarna.

Inledning

Svenska Fotbollförbundet (SvFF) har kartlagt det ekonomiska utfallet i klubbarna i OBOS Damallsvenskan för år 2023. Kartläggningen bygger på uppgifter inrapporterade av klubbarna samt deras årsredovisningar, vilka är reviderade av kvalificerade (auktoriserade eller godkända) revisorer. Inrapporterade siffror från tidigare år finns med som jämförelsetal.

2022 ökade antalet platser i OBOS Damallsvenskan från 12 till 14, vilket gör att de totala intäkterna och kostnaderna i serien ökat mycket under 2022. År 2019 ingår enbart elva klubbar i underlaget då Kungsbacka DFF inte inkom med någon redovisning. För år 2017 ingår enbart 10 klubbar i underlaget då Djurgårdens IF FF och Hammarby IF FF exkluderades ur analysen, då klubbarna detta år redovisade hela föreningen, inklusive dess omfattande pojkverksamhet. 2014 ingår elva klubbar i underlaget på grund av att Tyresö Fotboll AB utgick ur serien. För att få jämförbara siffror mellan åren presenteras därför även genomsnittsintäkter och genomsnittskostnaden per klubb.

Sammansättningen av klubbarna i OBOS Damallsvenskan förändras över åren. Från att i många år ha bestått av nästan enbart fotbollsföreningar med uteslutande dam/flickfotbollsverksamhet har de senaste åren fotbollsföreningar med herrfotbollsverksamhet på elitnivå tagit en större andel av platserna i damernas högsta serie. Ett troligt scenario är att denna utveckling kommer fortsätta då klubbar som spelar i herrarnas högsta ligor runt om i Europa de senaste åren även satsat på damfotboll, eftersom detta inte bara är en inhemsk trend utan ett bredare fenomen är det troligt att denna trend fortsätter. Dessa klubbar som bedriver både herrfotboll och damfotboll på elitnivå benämns i denna rapport för dubbelklubbar. BK Häcken FF betraktas här inte som en dubbelklubb i förhållande till BK Häcken då verksamheterna bedrivs i separata juridiska personer. Utöver dubbelklubbarna samt de fotbollsföreningar som enbart bedriver dam/flickfotbollsverksamhet finns i OBOS damallsvenskan även flersektionsföreningar som bedriver olika idrotter. Målsättningen för denna analys är att den inrapporterade resultaträkningen enbart ska omfatta dam- och flickfotbollsverksamheten i klubbarna, vilket medför att intäkter och kostnader skiljer sig från årsredovisningarna i en del av klubbarna. Balansräkningen, inklusive det egna kapitalet omfattar dock hela föreningen alternativt föreningskoncernen.

Sammansättningen i 2023 års OBOS Damallsvenskan var nio fotbollsföreningar med enbart dam/flickfotbollsverksamhet, fyra dubbelklubbar och en flersektionsförening. Observera att denna indelning främst har sin grund i de juridiska enheterna och som följd hur årsredovisningarna presenteras. I indelningen tas inte hänsyn till om en damfotbollsförening ingår i samma organisation som förening med herrfotboll, eller damfotbollsförening som är del av en större alliansförening. I 2022 års OBOS Damallsvenskan deltog nio föreningar som är rena damfotbollsföreningar, fyra dubbelklubbar och en flersektionsförening,

Obs! Samtliga belopp i tabeller nedan i tkr om ej annat anges.

OBOS Damallsvenska klubbarnas resultat

Tabellen nedan presenterar resultatet för klubbarna i OBOS Damallsvenskan för de fem senaste åren. Driftresultatet presenteras exklusive nettoresultat från UWCL och spelaromsättning.

Resultatets beståndsdelar och utveckling åren 2019 – 2023, tkr

	<u>2023</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Driftresultat exkl. UWCL, spelaroms.	-53 509	-48 208	-37 975	-7 225	-7 978
UWCL netto	9 313	6 951	7 781	2 052	2 265
Spelaromsättningsnetto	2 954	2 028	4 318	167	-193
Finansnetto	271	1 416	-136	27	65
Resultat före EO, bokslutsdisp & skatt	-40 971	-37 813	-26 012	-4 979	-5 841
Extrord poster & bokslutsdisp & skatt	0	-21	-45	0	0
Redovisat resultat	-40 971	-37 834	-26 057	-4 979	-5 841

Tabell 1

De 14 klubbarna i OBOS Damallsvenskan redovisade år 2023 tillsammans ett driftsresultat uppgående till -53 009 tkr (2022: -48 208 tkr). Årets stora driftsunderskott har sin förklaring i att de fyra dubbelklubbarna redovisar stora driftsunderskott, totalt -34 314 tkr, övriga klubbar -13 894 tkr, se vidare tabell 2. Även om dubbelklubbarna påverkar stort, visar exkluderingen av dessa att även övriga klubbar redovisar stora driftsunderskott, vilket kan vara en varningssignal om att klubbarna inte har hållbara ekonomier och eventuellt att det blivit svårare ekonomiska tider för klubbarna.

Resultatet från UWCL uppgick 2023 till 9 313 tkr (2022: 6 951 tkr). De senaste årens resultat från UWCL är därmed betydligt bättre än tidigare års. Intäkterna från UWCL höjdes avsevärt 2021 vilket till stor del beror på ökade ersättningar från UEFA vilket förklaras mer under tabell 3.

Spelaromsättningsnettot (spelarrättighetsköp, spelarrättighetsförsäljning samt in- och uthyrning av spelare) uppgick till 2 954 tkr (2022: 2 028 tkr). Som framgår av tabell 2 redovisar BK Häcken FF ett spelaromsättningsnetto om - 1 197 tkr samtidigt som FC Hammarby år 2023 redovisade + 1 690 tkr i spelaromsättningsnetto.

Klubbarna i OBOS Damallsvenskan redovisade år 2023 tillsammans ett resultat på sista raden på -40 971 tkr (-37 834 tkr). De fyra dubbelklubbarna redovisar stora underskott, sammantaget -36 589 tkr. 2023 redovisade den seriens fyra dubbelklubbar ett totalt underskott på -38 421 tkr. Övriga tio klubbar redovisar 2023 ett resultat på -4 382 tkr (2022: 4 323 tkr), vilket är lågt men fortfarande i linje med det totala resultatet de senaste fem åren.

UWCL och spelarrättighetsförsäljning spelar en allt större roll för klubbarna.

Resultat per klubb 2023, tkr

		<u>Redovisat</u>	<u>Driftresultat</u>	<u>UWCL netto</u>	<u>Spelaromsätt-</u>	<u>Finansnetto</u>	<u>Bokslutsdisp,</u>
		<u>resultat</u>	<u>ex UWCL &</u>	<u>mm UEFA-ers</u>	<u>ningsnetto</u>		<u>EO, skatt mm</u>
			<u>spelaroms</u>				
Vittsjö GIK	2	471	-104	194	105	276	0
KIF Örebro DFF	1	439	-333	184	629	-41	0
BK Häcken FF	1	321	-2 283	3 773	-1 197	28	0
Linköping FC	1	187	-2 166	1 774	512	67	0
Kristianstads DFF	1	26	-973	0	1 012	-13	0
Piteå IF DFF	1	-138	-104	0	-13	-21	0
FC Rosengård	1	-210	-2 619	3 181	-792	20	0
IFK Kalmar	1	-1 082	-1 111	0	60	-31	0
IK Uppsala Fotboll	1	-1 568	-1 835	13	258	-4	0
IF Brommapojkarna	4	-2 538	-2 482	0	-56	0	0
Växjö DFF	3	-2 828	-3 560	0	740	-8	0
IFK Norrköping FK	4	-6 931	-6 887	0	-44	0	0
Djurgården	5	-12 724	-12 774	0	50	0	0
Hammarby	5	-14 396	-16 278	194	1 690	-2	0
Totalt		-40 971	-53 509	9 313	2 954	271	0

Föreningarna har rapporterat resultaträkning och balansräkning till SvFF enligt följande, vilket även gäller hela rapporten.

- 1) Damfotbollsförening redovisar föreningen i sin helhet
- 2) Flersektionsförening som redovisar resultat för damfotboll och egna kapitalet för föreningskoncernen.
- 3) Damfotbollsförening med koncernredovisning inkl IdrottsAB
- 4) Resultatet avser dam/flickverksamheten, egna kapitalet avser hela föreningskoncernen
- 5) Resultatet avser dam/flickverksamheten, egna kapitalet avser hela föreningskoncernen inkl IdrottsAB

Tabell 2

I driftresultatet är UWCL, spelaromsättningsnetto, finansnetto, bokslutsdispositioner, extraordinära poster och skatt exkluderade. I det redovisade resultatet är samtliga poster inkluderade.

Som framkommer av tabell 2 redovisar enbart fem klubbar överskott, motsvarande siffra föregående år var tre. Som konstaterats tidigare redovisar dubbelklubbarna Hammarby, IFK Norrköping FK, Djurgården och IF Brommapojkarna stora underskott, där Djurgården och Hammarby sticker ut. Som framgår av tabell 5 och 10 är det inte kostnaderna som sticker ut för dubbelklubbarna utan de låga intäkterna. Samtidigt bör påpekas att klubbarna har en del gemensamma intäkter och kostnader som inte fördelas vilket kan göra resultatet något missvisande. Dock kvarstår det uppenbara att dubbelklubbar har ekonomiska muskler att bedriva elitverksamhet på damsidan utan att behöva ägna en stor del av det dagliga arbetet åt att få ekonomin i verksamheten att gå runt. Åren 2016 - 2020 redovisade årligen 6 - 7 klubbar överskott, med 2017 som en toppnotering då hela 9 klubbar redovisade överskott. Det bör därför kunna konstateras att det ser ekonomiskt tuffare ut för klubbarna i OBOS Damallsvenskan. I avsnittet gällande intäkter kan dock konstateras att det inte är intäkterna som blivit lägre utan som konstateras i avsnittet gällande kostnader, är det kostnaderna som ökat desto mer.

Som framkommer av tabellen var UWCL-spelet betydande för både BK Häcken FF och FC Rosengård samt Linköping FC för att nå bra resultat, även om FC Rosengård fortfarande redovisar ett negativt resultat. Åtta klubbar redovisar positiva spelaromsättningsnetton. BK Häcken FF sticker ut med ett negativt spelaromsättningsnetto på -1 197 tkr. Båda dessa poster spelar en alltmer avgörande roll för klubbarna, då skillnaden mellan driftresultatet och det redovisade resultatet är större för klubbarna än tidigare år.

Anmärkningsvärt är att ingen klubb redovisar positivt driftresultat.

OBOS Damallsvenska klubbarnas intäkter

Nedan redovisas totala intäkter för de sedan år 2022 14 lag som ingår i serien. Tidigare år ingick 12 lag i serien. År 2019 ingår dock elva klubbar i underlaget då Kungsbacka DFF inte inkom med någon redovisning. För år 2017 ingår enbart 10 klubbar i underlaget eftersom Djurgårdens IF FF och Hammarby IF FF exkluderades ur analysen, då klubbarna detta år redovisade hela föreningen, inklusive dess omfattande pojkverksamhet. 2014 ingick elva klubbar i underlaget på grund av att Tyresö Fotboll AB utgick ur serien. För att bättre kunna jämföra intäkterna över åren har även genomsnitt per klubb samt medianintäkt för de totala intäkterna tagits med.

OBOS Damallsvenska klubbarnas totala intäkter, exklusive finansiella och extraordinära intäkter åren 2014 – 2023, tkr

	<u>2023*</u>	<u>2022*</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>	<u>2019*</u>	<u>2018</u>	<u>2017*</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014*</u>
Driftsintäkter exkl spelarförs.UWCL	171 386	169 388	132 765	125 567	113 358	114 574	100 165	117 462	98 311	92 099
UWCL & övr UEFA	14 267	10 351	9 834	2 798	2 873	3 122	1 127	2 430	1 760	1 227
Spelarförsäljning	7 156	5 841	6 290	695	1 274	582	3 649	548	1 374	136
* Totalt	192 809	185 580	148 889	129 060	117 505	118 278	104 941	120 440	101 445	93 462
* Gnmsnitt tot int.	13 772	13 256	12 407	10 755	10 682	9 857	10 494	10 037	8 454	8 497
* Medianintäkt tot.	10 526	11 911	11 165	9 639	11 067	9 178	9 346	7 455	7 268	7 258
* Drift i % av tot.	89%	91%	89%	97%	96%	97%	95%	98%	97%	99%
* Tillväxttakt tot. %	4%	7%	15%	1%	8%	-6%	5%	19%	-1%	-

*2023 och 2022 14 klubbar, 2019 och 2014 11 klubbar, 2017 10 klubbar och övriga år 12 klubbar

Tabell 3

Den genomsnittliga totala intäkten per klubb, exklusive finansiella och extraordinära intäkter uppgick till 13 772 tkr att jämföra med 13 256 tkr för år 2022, vilket är en ökning med 4 %. Ett mer rättvisande redskap för att jämföra intäktsutvecklingen på längre sikt är att jämföra medianintäkten. Då behöver inte hänsyn tas till de klubbar som av olika anledningar redovisar extremt höga eller extremt låga intäkter, exempelvis om herrsektion ingått i redovisningen vissa år eller om det som i dubbelklubbarnas fall är osäkert om alla intäkter för damfotbollsverksamheten ingår i rapporteringen. För 2023 var medianintäkten 10 526

tkr, en minskning 1 385 tkr från 11 911 tkr år 2022. Se vidare tabell 5 som visar intäktsförändringarna redovisade för respektive klubb.

Medianintäkten visar även tydliga skiften från att mellan 2013 - 2016 legat stabilt runt 7 mkr, mellan 2017 - 2018 uppgå till ca 9 mkr för att 2019 och framåt (pandemiåret 2020 borträknat) nå kring 11 mkr. Det återstår att se framöver hur utvecklingen fortsatt blir.

Årets spelarrättighetsförsäljning uppgår till 7 156 tkr (2022: 5 841 tkr). Hela sex klubbar har rapporterat spelarrättighetsförsäljningar på över 500 tkr, varav tre klubbar över 1 000 tkr. Om trenden en tid varit att det är några få spelarrättigheter som har sålts dyrt har det nu snarare blivit flera spelarrättigheter som är del av intäktsökningen för spelarrättigheter. De två senaste årens intäkter från spelarrättighetsförsäljningar är ett tydligt trendbrott från tidigare år då intäkterna redovisades till under 1,5 mkr årligen, 2017 undantaget.

UEFA Womens Champions League

Inför säsongen 2021/2022 ändrade UEFA formatet av UEFA Womens Champions League. De sex högst rankade nationerna inom UEFA får tre platser till UWCL, vilket hittills inneburit tre platser för Sverige. Turneringens nya upplägg innebär gruppspel i oktober till december med fyra grupper om fyra lag vardera. Inför samma säsong presenterade UEFA en ny distribueringsmodell från UWCL-spelet. Ersättningarna från UWCL ökade väsentligt då ersättningarna till Europas klubbar fyrdubblades till 24 miljoner euro. Den nya modellen består dels i väsentligt högre ersättningar till deltagande lag, exempelvis tilldelas klubbarna som når gruppspellet minst 400 k euro, vilket motsvarar cirka fem gånger det belopp en klubb tidigare erhöll för avancemang till åttondelsfinal. En annan nyhet är att UEFA inför en solidaritetsersättning där 23% av de totala pengarna som distribueras tilldelas klubbarna i Europas nationella högstaligor som inte kvalificerat sig till UWCL. Observera dock att dessa solidaritetsersättningar inte alltid rapporterats under UWCL i denna analys. De senaste årens dramatiska öknings från UWCL är direkt kopplade till de ökade ersättningsnivåerna till deltagande lag.

Ettan och tvåan i OBOS Damallsvenskan 2022 gick in i UWCL 2023/2024 i omgång 2 hösten 2023. FC Rosengård vann dubbelmötet mot Spartak Subotica och tog sig därmed vidare till gruppspellet mot Eintracht Frankfurt, SL Benfica och FC Barcelona, men lyckades inte att ta sig vidare till slutspel. BK Häcken FF vann dubbelmötet mot FC Twente och tog sig därmed vidare till gruppspellet mot Paris FC, Real Madrid och Chelsea FC, men lyckades inte heller att ta sig vidare till slutspel. Det tredje deltagande laget Linköping FC förlorade i första omgången mot Arsenal Women FC.

Ettan och tvåan i OBOS Damallsvenskan 2021 gick in i UWCL 2022/2023 i omgång 2 hösten 2022. FC Rosengård vann dubbelmötet mot SK Brann och tog sig därmed vidare till gruppspellet mot Barcelona, Bayern Munchen och SL Benfica, men lyckades inte ta sig vidare till slutspel. BK Häcken FF lyckades inte ta sig förbi PSG i dubbelmötet för att kvalificera sig för gruppspellet. Trean i OBOS Damallsvenskan 2021, Kristianstads DFF, gick in i första omgången som spelades i form av en miniturnering, men lyckades inte ta sig vidare därifrån till omgång 2.

I 2021/2022 års UWCL slog BK Häcken FF ut Vålerenga i omgång 2 och gick vidare till gruppspel där de inte tog sig vidare till slutspel. FC Rosengård åkte ut i omgång 2 mot Hoffenheim. Kristianstads DFF spelade även detta år första omgångens miniturnering där det tog stopp.

Säsongen 2020/2021 spelade BK Häcken FF (då Kopparbergs/Göteborg FC) och FC Rosengård UWCL där de går in i turneringen i round of 32. För Kopparbergs/Göteborg FC tar europaspelet slut där medan FC Rosengård spelar sig vidare till en kvartsfinal där de åker ut mot Bayern München.

Säsongen 2019/2020 tog Piteå IF DFF samt BK Häcken FF (då Kopparbergs/Göteborg FC) platserna till UWCL, där båda lagen nådde sextondelsfinal.

Under säsongen 2018/2019 deltog likt säsongen dessförinnan FC Rosengård samt Linköpings FC i europaspelet, båda klubbarna nådde kvartsfinal. I tabell 3 ses tidigare en topp för UWCL-ersättning för år 2018, vilket dels berodde på ett framgångsrikt UWCL spel för deltagande klubbar, dels att UEFA införde detta år höjda ersättningsnivåerna. Förutom ersättningen från UWCL ingår på rad UWCL i tabell 3 även publik- och övriga matchintäkter för dessa matcher vilka påverkats år 2021 och 2020 till följd av Corona-pandemin och restriktionerna som klubbarna haft att förhålla sig till.

Intäktsjämförelse åren 2020 – 2023, tkr

	<u>2023</u>	<u>Andel</u>	<u>2022</u>	<u>Andel</u>	<u>2021</u>	<u>Andel</u>	<u>2020</u>	<u>Andel</u>
Reklam & sponsring	75 778	39%	70 080	37%	50 216	34%	59 329	46%
Bidrag och gåvor	22 511	12%	26 911	14%	25 538	17%	29 988	23%
Medel gemensamma avtal	25 987	13%	24 208	13%	19 483	13%	18 202	14%
Publik- och övr matchintäkter	17 938	9%	13 502	7%	6 280	4%	1 906	1%
UWCL	14 267	7%	10 351	6%	9 834	7%	2 798	2%
Medlemsintäkter	3 987	2%	3 682	2%	2 072	1%	1 905	1%
Övriga intäkter	25 185	13%	31 005	17%	29 075	20%	14 237	11%
* Summa drift exkl spelarförs	185 653	96%	179 739	96%	142 498	96%	128 366	99%
Spelarförsäljning, inkl uthyrning	7 156	4%	5 841	3%	6 391	4%	695	1%
*Totalt exkl finans och e.o.	192 809	100%	185 580	99%	148 889	100%	129 060	100%
Finansiella intäkter	422	0%	1 587	1%	68	0%	130	0%
Extraordinärt & bokslutsdisp	0	0%	21	0%	0	0%	0	0%
* Totala intäkter	193 231	100%	187 188	100%	148 957	100%	129 191	100%

Tabell 4

De totala siffrorna är i år en summering av OBOS damallsvenskans 14 lag, jämförelseåren innehåller 12 lag år 2021 och 2020. Respektive intäktspost andel av de totala intäkterna berörs inte av att underlaget innehåller olika antal lag.

Reklam- och sponsorintäkter är som tidigare den klart viktigaste posten. Mellan 2015 – 2020 låg dessa intäkter på mellan 46 – 50% av de totala intäkterna. Vid en första anblick ser denna andel ut att ha sjunkit väsentligt de tre senaste åren. Anledningen är dock att de s k

dubbelklubbarna AIK, Djurgården, Hammarby, IFK Norrköping FK och IF Brommapojkarna redovisar låga sponsor-och reklamintäkter då de inte har de sannolikt inte har de gemensamma delarna uppdelade i redovisningen. Exkluderas dessa klubbar ur rapporteringen blir årets andel av totala intäkter istället 43 % (föregående år 41 %) , vilket visserligen är högre än 2022 och år 2021 men fortsatt lägre än tidigare år. Mer intressant blir det att titta på spridningen avseende dessa återstående 10 klubbar. Tre klubbar redovisar reklam- och sponsorintäkter runt 50% av totala intäkter, två klubbar redovisar reklam- och sponsorintäkter runt 30 % av totala intäkter och en klubb redovisar runt 20 % av totala intäkter. En anledning till att reklam- och sponsorintäkternas andel av den totala intäkten sjunkit är att flera klubbar tappade partners under pandemin. Med rådande ekonomiska läge har det troligtvis inte underlättat för klubbarna att få tillbaka dessa och hitta nya partners.

Andelen bidrag och gåvor uppgick till 12 % och är lägre än jämförelseåren i tabell 4. Toppnoteringen 2020 är en effekt av att klubbarna erhöll kompensation via RF för uteblivna intäkter på grund av Coronapandemin. Även under första halvåret 2021 kunde klubbarna söka kompensation men inte i samma utsträckning som 2020.

Intäktsposten "Medel gemensamma avtal", är tänkt att inkludera alla de ersättningar som klubbarna får via EFD. Dessa medel innehåller ersättningar från OBOS, Svenska Spel, spelarutvecklingsmedel, gemensamma marknadsprojekt och diverse övrigt. Dessa medel står 2023 för 13 % av de totala intäkterna vilket är samma andel som föregående år.

Publik och övriga matchintäkter fortsätter att öka kraftigt mellan år 2022 och 2023, från 13,5 mkr till 17,9 mkr, eller 33 %, efter att ökat kraftigt från 6,3 till 13,5 mkr mellan år 2021 och 2022.

Dock ska sägas att Hammarby likt föregående år stod för cirka en tredjedel av publikintäkterna (övriga matchintäkter exkluderat), med ett publiksnitt på 4 043 på hemmamatcherna.

UWCL-ersättningen har, som tidigare konstaterats, blivit högre de senaste åren och står nu för en större andel av de totala intäkterna. Dessa uppgår 2023 till 7 % av totala intäkter (2022: 6 %), tidigare år låg dessa intäkter på runt 2 % av totala intäkter. Detta påverkar således hela damallsvenskans ekonomi och uppenbart är det en väsentlig intäkt för de klubbar som deltar.

Intäkter per klubb 2020 – 2023, tkr

	<u>År 2023</u>	<u>År 2022</u>	<u>År 2021</u>	<u>År 2020</u>	<u>Förändring</u>
	<u>Intäkter</u>	<u>Intäkter</u>	<u>Intäkter</u>	<u>Intäkter</u>	<u>2023-2022</u>
FC Rosengård	36 763	34 788	30 771	23 760	6%
BK Häcken FF	34 669	30 018	21 741	13 974	15%
Linköping FC	18 993	13 597	15 018	11 335	40%
Piteå IF DFF	14 079	12 716	11 827	11 916	11%
KIF Örebro DFF	13 183	11 873	10 504	9 490	11%
Kristianstads DFF	12 811	12 470	13 134	9 390	3%
Växjö	12 697	Elitettan	9 072	9 787	-
Hammarby	11 163	5 611	4 943	Elitettan	99%
Vittsjö GIK	9 889	9 125	7 325	7 340	8%
IK Uppsala Fotboll	8 620	Elitettan	Elitettan	7 593	-
IFK Kalmar	7 317	11 948	Elitettan	Elitettan	-
IF Brommapojkarna	6 103	6 044	Elitettan	Elitettan	-
IFK Norrköping FK	4 466	Elitettan	Elitettan	Division 1	-
Djurgårdens IF FF	2 058	4 997	3 781	1 816	-59%
Umeå IK FF	Elitettan	10 271	Elitettan	8 165	-
Eskilstuna United DFF	Elitettan	19 187	18 702	14 494	-
AIK	Elitettan	2 935	2 073	Elitettan	-
* Totalt	192 811	185 580	148 889	129 060	

Tabell 5

I tabell 5 redovisas klubbarnas intäkter inklusive både spelarrättighetsförsäljning och UWCL, men exklusive finansiella och extraordinära intäkter. Förändring mellan åren 2023 och 2022

I tabellen framgår fortsatt att FC Rosengård har högst intäkter, men i år är glappet till den andra klubben inte lika stort som tidigare. FC Rosengård ökar fortfarande sina intäkter (6%) gentemot föregående år. BK Häcken FF fortsätter sin högre tillväxttakt från föregående år vilket synliggörs i tabellen, de totala intäkterna har ökat med 15 % gentemot 2022.

FC Rosengård och BK Häcken FF står för ca 37 % av seriens totala intäkter, vilket är något över föregående år (35 %). Dock bör sägas att denna siffra inte är helt rättvisande då, som framkommer från tabell 5 storklubbarna och tillika dubbelklubbarna IF Brommapojkarna, Hammarby, Djurgårdens IF FF och IFK Norrköping FK redovisar extremt låga intäkter. Huruvida detta beror på att de inte har redovisningen uppdelad på herr och dam för gemensamma intäkter och därmed inte redovisar dessa för damfotbollsverksamheten, eller om herrfotbollsverksamheten helt enkelt bär damfotbollsverksamheten vet vi inte utifrån klubbarnas rapportering. Se även tabell 10 med kostnaderna per klubb.

Exkluderas dubbelklubbarnas intäkter uppgår snittintäkterna till 16 902 tkr för de resterande 10 klubbarna (2022: 16 599 tkr) i OBOS Damallsvenskan. Som tabell 5 visar drar FC Rosengård och BK Häcken FF upp snittintäkten rejält. Därför blir nog ändå medianintäkten på 10 526 tkr (11 911) som framkommer i tabell 3 den mest rättvisande bilden för intäktsnivåerna i en damallsvensk klubb. Därutöver noteras att hela 8 klubbar (9) redovisar över 10 mkr i intäkter 2023.

Samtliga klubbar utom IFK Kalmar och Djurgården ökar sina intäkter gentemot 2022.

OBOS Damallsvenska klubbarnas kostnader

Nedan redovisas siffror för OBOS Damallsvenskans totala rörelsekostnader (dvs exklusive finansiella kostnader, extraordinära kostnader, bokslutsdispositioner och skatt) för de lag som ingår i serien. Observera att antalet lag inte är detsamma för varje år. Från och med år 2022 består OBOS Damallsvenskan av 14 lag mot tidigare 12 lag. År 2019 ingick elva klubbar i underlaget då Kungsbacka DFF inte inkommit med någon redovisning. För år 2017 ingick 10 klubbar då Djurgårdens IF FF och Hammarby IF exkluderades ur rapporteringen, då klubbarna detta år redovisade hela föreningen, inklusive dess omfattande pojkkverksamhet. 2014 ingick enbart elva klubbar i materialet på grund av att Tyresö Fotboll AB utgick ur serien. För att få ett mer rättvisande jämförelsetal mellan åren anges även genomsnittskostnad per klubb.

Damallsvenska klubbarnas totala rörelsekostnader åren 2014 – 2023, tkr

	<u>2023*</u>	<u>2022*</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>	<u>2019*</u>	<u>2018</u>	<u>2017*</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014*</u>
Drift ex										
spelarförv. UWCL	224 731	217 146	169 434	132 523	121 153	127 231	108 260	118 847	104 412	93 309
UWCL	4 953	3 400	2 053	746	608	900	877	1 283	1 111	933
Spelarförvärv	4 200	3 813	1 982	528	1 467	152	437	324	699	682
Avskrivningar	166	450	1 295	270	182	233	259	374	217	214
* Totalt	234 050	224 809	174 764	134 066	123 410	128 516	109 833	120 828	106 439	95 138
* Snitt/klubb	16 718	16 058	14 564	11 172	11 219	10 710	10 983	10 069	8 870	8 649
* Mediankostn.	12 736	13 108	12 434	9 935	11 273	9 773	10 298	8 318	7 235	6 280
*kstn.ökning i %	4%	10%	30%	0%	5%	-2%	9%	14%	3%	-3%
*Drift kostn. % av totalkostnad	96%	97%	97%	99%	98%	99%	99%	98%	98%	98%

*2023 och 2022 14 klubbar, 2019 och 2014 11 klubbar, 2017 10 klubbar, övriga år 12 klubbar.

Tabell 6

OBOS Damallsvenska klubbarnas driftkostnader år 2023 uppgick till 224 731 tkr (2022: 217 146 tkr). Genomsnittskostnaden för seriens klubbar har ökat betydligt de senaste åren från 11 219 tkr 2019 till 16 718 tkr 2023, en ökning med 49 %, från tidigare betydligt nivåer. Genomsnittskostnaden ökade med 4 % jämfört med 2022.

Som framkommer av tabell 10 är det två klubbar som har betydligt högre kostnader än övriga klubbar, varpå mediankostnaden kan vara ett mer rättvisande jämförelsetal för att förstå kostnadsbilden i en klubb i OBOS Damallsvenskan. Mediankostnaden ökade mellan 2019 och 2023 med 13%.

Noteras bör även att kostnad för spelarförvärv fortsätter att öka och ligger de senaste åren på helt andra nivåer än tidigare. Framhållas bör att BK Häcken FF står för en stor andel av årets spelarförvärv, vilket tydliggörs i deras spelaromsättningsnetto i tabell 2 på -1 197 tkr. Men helt klart är att allt fler klubbar betalar allt större belopp för spelarförvärven.

Som framgår av tabell 2 redovisar ingen klubb positivt driftresultat och fem klubbar överskott på sista raden. Samtidigt, som framgår av tabell 13, redovisar sju klubbar eget kapital som är lägre än 500 tkr varav samtliga sju klubbar har en soliditet (eget kapital/totala kapital) på lägre än 4 %. Alla dessa parametrar indikerar att merparten av klubbarna i OBOS damallsvenskan har en ansträngd ekonom och behöver en strategi för att nå långsiktig finansiell hållbarhet. Som framkommit av avsnittet gällande intäkter har dessa inte minskat utan ökat med 50 % sedan 2020.

Samtidigt ökade genomsnittskostnaden med 4 % sedan 2022 och 75% sedan 2020.

Sammanfattningsvis kan sägas att den främsta anledningen till de senaste årens stora underskott inte är att intäkterna blivit lägre än tidigare utan att kostnaderna har ökat. För att veta varför kostnaderna har ökat krävs mer data än vad denna rapport bygger på, men sannolikt beror en del av detta på omvärldsfaktorer såsom bl.a. inflation, vilket medfört bland annat högre kostnader för resor, mat och logi (se match och träningskostnader i tabell 7 nedan) och större internationell konkurrens om spelarna, vilket medfört högre spelarlöner, se tabell 8. Oavsett anledning behöver klubbarna troligtvis skära i sina kostnader och framöver lägga mer försiktiga budgetar för att nå långsiktig finansiell hållbarhet. Nedan följer en fördjupning i de olika kostnadsdelarna.

Kostnadsjämförelse åren 2020 - 2023, tkr

Kostnadsjämförelse, bokslutsdispositioner och skatt exkluderat mellan 2023, 2022 och 2021

	<u>2023</u>	<u>Andel</u>	<u>2022</u>	<u>Andel</u>	<u>2021</u>	<u>Andel</u>	<u>2020</u>	<u>Andel</u>
Personalkostnader	147 918	63%	139 003	62%	114 054	65%	89 622	67%
Match- & träning	43 532	19%	43 319	19%	28 356	16%	18 993	14%
Administration	11 165	5%	14 313	6%	7 999	5%	4 601	3%
Lokaler	4 045	2%	4 319	2%	2 631	2%	3 445	3%
UWCL	4 953	2%	3 400	2%	2 053	1%	746	1%
Reklam & sponsring	2 098	1%	2 591	1%	2 155	1%	2 512	2%
Övrigt	15 973	7%	13 601	6%	14 239	8%	13 350	10%
* Summa driftskostnader	229 684	98%	220 546	98%	171 487	98%	133 269	99%
Spelarförvärv inkl inhyrning	4 200	2%	3 813	2%	1 982	1%	528	0%
Avskrivningar	166	0%	450	0%	1 295	1%	270	0%
Finansiella kostn. mm	152	0%	171	0%	204	0%	104	0%
* Totalt	234 202	100%	224 980	100%	174 968	100%	134 170	100%

Tabell 7

Fördelningen av kostnaderna för 2023 är snarlik fördelningen föregående år. Personalkostnader är dominerande, vilket är naturligt då klubbarna bedriver tjänsteproducerande verksamhet då spelare, ledare och kanslipersonal är klubbarnas främsta resurser, och står för 63 % (62 %) av de totala kostnaderna.

Personalkostnadernas andel av föreningens totala kostnader har inte ökat under senaste 10-årsperioden, utan befunnit sig på en relativt jämn nivå, mellan 60 – 70 %.

Match- och träningskostnader har de senaste två åren tagit andelar av de totala kostnaderna. Här ingår kost, resor och logi för matcher, vilket blivit dyrare i inflationens spår.

Spelarlönernas utveckling 2014 – 2023, tkr

Exklusive sociala avgifter

	<u>2023*</u>	<u>2022*</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>	<u>2019*</u>	<u>2018</u>	<u>2017*</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014*</u>
Spelarlön	75 326	71 895	53 811	47 879	41 757	35 857	28 255	33 148	34 177	30 233
Driftkostnader	229 684	220 546	156 441	133 269	123 347	128 131	108 260	120 130	105 523	94 242
*Spelarlön/driftkost.	33%	33%	34%	36%	34%	28%	26%	28%	32%	32%
*Spelarlön snitt/klubb	5 380	5 135	4 892	3 990	3 796	2 988	2 826	2 762	2 848	2 748
*Förändring spelarlön snitt/klubb	5%	5%	23%	5%	27%	6%	2%	-3%	4%	-7%

**2023 och 2022 består av 14 klubbar, 2021, 2019 och 2014 11 av klubbar, 2017 av 10 klubbar. Övriga år 12 klubbar*

Tabell 8

Spelarlönernas utveckling (exkl sociala avgifter) över en tioårsperiod framgår av uppställningen ovan. Observera att det är olika antal klubbar respektive år varpå spelarlön snitt/klubb är en bättre jämförelsesiffra. Den genomsnittliga spelarlönekostnaden exkl sociala avgifter per klubb uppgick 2023 till 5 380 tkr (2022: 5 135 tkr), en ökning med 5 % (2022 5 %).

Av tabellen framgår att klubbarnas spelarlönekostnader inte ökat i någon större omfattning de senaste två åren och att de endast år 2021 och 2019 ökade markant.

Viss osäkerhet finns kring om klubbarna alla år rapporterat enligt samma principer, varför försiktighet måste råda angående slutsatser rörande storleken på spelarersättningarna.

Den genomsnittligt beräknade spelarersättningen

Den genomsnittliga spelarersättningen uppgick år 2023 till 20 380 (2022: 19 452) kr/ månad per spelare vid tolv månaders anställning och antaget 22 spelare i en spelartrupp. Observera dock att detta bara är ett beräknat genomsnitt, baserat på klubbarnas uppgifter om den totala spelarersättningen, spannet mellan ersättningarna mellan olika lag och till olika spelare är stort. För ett allt större antal spelare i en spelartrupp är det idag möjligt att försörja sig på att spela fotboll, men hela spelartruppen har inte den möjligheten. En del spelare har också individuella sponsorkontrakt, som möjliggör att de lättare kan leva på sin fotboll, vilket inte syns i klubbens siffror.

Spelarersättningarnas andel av driftskostnaderna

Spelarersättningen står för 33 (33) % av driftskostnaderna vilket är i ungefär samma nivå som tidigare.

Personalkostnadernas andel av intäkterna i OBOS Damallsvenskan

På UEFA-nivå har man som riktlinje att de totala personalkostnaderna inte bör överstiga 70 % av klubbens intäkter för att inte riskexponeringen ska bli för stor. Utifrån ett finansiellt riskperspektiv innebär en lägre procentuell andel en lägre finansiell risk. Vid val av finansiell risknivå enskilda år mätt på detta sätt påverkas givetvis detta beslut av hur stort det egna kapitalet är i den enskilda klubben samt vilken verksamhetsrisk klubben är villig att ta, i form av risk att sämre sportsliga resultat på sikt genererar lägre framtida intäkter. På samma sätt riskerar för låga personalkostnader på kansliet att ge instabila föreningar. För att bedriva en professionell fotbollsverksamhet krävs resurser i form av kanslipersonal och kvalificerade tränare. Att hitta balansen mellan att bedriva en professionell fotbollsverksamhet utan att personalkostnaderna försätter klubben en finansiell risk är en utmaning för klubbarna.

Totala personalkostnader i förhållande till intäkter

	Pers.kostn/intäkter
FC Rosengård	52%
KIF Örebro DFF	54%
Linköping FC	56%
BK Häcken FF	59%
Piteå IF DFF	62%
IFK Kalmar	65%
IK Uppsala Fotboll	73%
Kristianstads DFF	75%
Vittsjö GIK	76%
Växjö	76%
IF Brommapojkarna	103%
Hammarby	166%
IFK Norrköping FK	181%
Djurgården	542%

Tabell 9

I ovan siffror ingår totala personalkostnader och inte enbart spelarersättningar.

För dubbelklubbarna är procentsiffran extremt hög beroende på att de redovisar väldigt låga intäkter för damfotbollsverksamheten, se tabell 5, samtidigt som de redovisar personalkostnader i nivå med övriga klubbar. Detta tyder antingen på att de inte har redovisningen tillräckligt uppdelad mellan dam- och herrverksamhet så att siffrorna blir realistiska, eller att herrverksamheten stödjer damfotbollsverksamheten ekonomiskt, eller att man inte i redovisningen lyckats fånga alla positiva effekter för klubbarnas varumärke som damfotbollssatsningarna inneburit.

Övriga föreningar ligger betydligt lägre än föregående år och de flesta har en marginal till de rekommenderade 70 %.

FC Rosengård, KIF Örebro DFF, Linköping FC och BK Häcken FF rapporterar alla personalkostnader under 60 % av totala intäkter. FC Rosengård redovisar lägst personalkostnaderna i förhållande till intäkterna på 52%.

Kostnader per klubb 2020 - 2023, tkr

(Exklusive extraordinära kostnader, finansiella kostnader, bokslutsdispositioner och skattekostnader).

	År 2023	År 2022	År 2021	År 2020	Förändring
	Kostnader	Kostnader	Kostnader	Kostnader	2023-2022
FC Rosengård	36 994	35 573	30 251	23 291	4%
BK Häcken FF	34 376	30 012	22 475	13 914	15%
Hammarby	25 558	16 860	11 141	Elitettan	52%
Linköping FC	18 872	14 739	15 046	12 407	28%
Växjö	15 517	Elitettan	14 113	10 504	-
Djurgården	14 782	11 879	9 753	8 500	24%
Piteå IF DFF	14 196	12 993	12 666	11 599	9%
Kristianstads DFF	12 772	13 090	12 201	9 366	-2%
KIF Örebro DFF	12 702	13 126	10 702	7 142	-3%
IFK Norrköping FK	11 397	Elitettan	Elitettan	Division 1	-
IK Uppsala Fotboll	10 183	Elitettan	Elitettan	7 383	-
Vittsjö GIK	9 694	10 066	8 659	7 558	-4%
IF Brommapojkarna	8 641	10 498	Elitettan	Elitettan	-18%
IFK Kalmar	8 368	12 164	Elitettan	Elitettan	-31%
Umeå IK FF	Elitettan	11 387	Elitettan	7 762	-
AIK	Elitettan	13 861	8 860	Elitettan	-
Eskilstuna United DFF	Elitettan	18 561	18 897	14 641	-
* Totalt	234 052	224 809	174 764	134 066	

Tabell 10

Förändring mellan åren 2023 och 2022 redovisas i procent. Även år 2020 tas med då året var präglad av pandemin vilket påverkade föreningarnas ekonomier.

2022 redovisade för första gången samtliga klubbar i OBOS Damallsvenskan kostnader över 10 mkr. År 2023 var det tre klubbar som redovisade kostnader under 10 mkr.

FC Rosengård och BK Häcken FF redovisar betydligt högre kostnader än övriga klubbar, följda av Hammarby. FC Rosengård och BK Häcken FF är som noterats i tabell 5 även klubbarna med de största intäkterna för 2023.

Observera dock att för 2020 avser siffrorna Kopparbergs/Göteborgs FC innan de bytte namn till BK Häcken FF och blev en del av storföreningen BK Häckens organisation, vilket givetvis gett helt andra förutsättningar till organisationsutveckling. Notera i tabell 5 att intäkterna växt i samma takt vilken tyder på en hållbar expansionstakt.

IFK Kalmar redovisar de lägsta kostnaderna, och klarade heller inte av att behålla sin plats i OBOS Damallsvenskan.

Hammarby hade de största kostnadsökningar gentemot 2022 med över 50 %, och denna satsning belönades med serieseger i OBOS Damallsvenskan.

Som framkommer av tabellen är dubbelklubbarna väl spridda över kostnadsrankingen i serien. Även om det inte framkommer om vissa kostnader saknas i redovisningen för damfotbollsverksamheten är det i rapporten tydligt att kostnaderna är i nivå med övriga klubbar i serien men att intäkterna ligger långt efter. Återigen kan konstateras att damfotbollsverksamheten bekostas av klubbens övriga delar, jämför tabell 5. Positivt är att klubbar med stor herrfotbollsverksamhet alltmer ser vikten av att prioritera även damfotbollsverksamheten, vilket är en tydlig trend över hela Europa och kan med de muskler dessa klubbar besitter skapa helt nya förutsättningar för damfotbollsspelare. Möjligen kan dubbelklubbarna respektive samlade varumärke öka i värde genom dessa satsningar vilket kanske inte är så lätt att fånga i redovisningen för dem.

För fotbollsföreningarna med enbart dam/flickverksamhet kan det därmed bli en svår konkurrenssituation när damfotbollsverksamheten i dubbelklubbarna, såväl i Sverige som i Europa, inte behöver bära sina egna kostnader. Detta är troligtvis något som kommer bli ännu mer märkbart närmaste åren.

Jämförelse klubbarnas kostnader och tabellposition

Kostnadsrangordning och tabellposition 2023

	<u>Kostnader</u>	<u>Tabellposition</u>
FC Rosengård	36 994	7
BK Häcken FF	34 376	2
Hammarby	25 558	1
Linköpings FC	18 872	3
Växjö DFF	15 517	8
Djurgården	14 782	11
Piteå IF DFF	14 196	4
Kristianstads DFF	12 772	6
KIF Örebro DFF	12 702	10
IFK Norrköping FK	11 397	9
IK Uppsala Fotboll	10 183	13
Vittsjö GIK	9 694	5
IF Brommapojkarna	8 641	12
IFK Kalmar	8 368	14
Total	234 052	

Tabell 11

FC Rosengård toppar kostnadsligan, men inte serietabellen, där de kom först på sjunde plats. Vann gjorde Hammarby som hade tredje plats i kostnadsrankingen.

BK Häcken FF och IFK Kalmar hade båda samma position i serietabellen som i kostnadsrankingen.

Vittsjö GIK sticker med sin femteplats i serien trots sin 12:e-plats i kostnadsrankingen. Man kan säga att de överpresterade utifrån de resurser de hade, vilket de även gjorde åren innan. På motsvarande sätt kan man säga att FC Rosengård underpresterade i förhållande till de resurser de hade.

Elitlicensens regler i korthet

På Förbundsmötet i mars 1999 beslutades att införa en svensk elitlicens för spel i Allsvenskan och Superettan. Denna licens trädde i kraft från och med år 2002, och baserades första gången på boksluten år 2001, varvid licenser för säsongen 2003 behandlades, och beviljades. Inför år 2006 infördes elitlicens även för Damallsvenskan, där boksluten för år 2004 låg till grund för besluten under år 2005 avseende elitlicens för år 2006. Årsredovisningarna för 2023 är således utgångspunkten vid Licensnämndens elitlicensbehandlingar inför säsongen 2025.

För att få elitlicens finns krav gällande eget kapital. Om en klubb inte uppnår att ha noll eller positivt eget kapital skall i första hand en handlingsplan upprättas angående hur man under året skall uppnå minst noll i eget kapital. Om Licensnämnden inte bedömer att handlingsplanen är realistisk anses klubben ha uppfyllt kriteriet för det egna kapitalet. Om Licensnämnden bedömer att handlingsplanen är realistisk avkrävs klubben att senast den 1 oktober inlämna ett periodiserat bokslut per den 31 augusti som visar att det egna kapitalet är noll eller positivt. Om detta krav inte uppfylls, och inte särskilda skäl finns för undantag, beviljas ingen licens för nästa år, vilket innebär degradering en division nästkommande år. Jämför sammanställningen över klubbarnas egna kapital per den 31 december 2023, tabell 12 och 13.

Följer klubben en av Licensnämnden godkänd handlingsplan så att den uppnår minst noll i eget kapital vid närmast efterföljande årsredovisning så har klubben uppfyllt kriteriet för det egna kapitalets storlek vid licensprövningen inför nästkommande säsong.

Om klubben inte klarar att följa handlingsplanen och vid nästkommande årsredovisning fortfarande har negativt eget kapital åläggs klubben att upprätta ett periodiserat bokslut per den 31 augusti som visar att det egna kapitalet är positivt eller noll och inlämna denna senast den 1 oktober. Om detta krav inte uppfylls och särskilda skäl inte finns för undantag så beviljas ingen elitlicens för nästa år, vilket innebär degradering en division inför nästkommande säsong. Jämför sammanställningen över klubbarnas egna kapital per den 31 december 2023, tabell 12 och 13.

Om klubben återigen i årsredovisningen redovisar negativt eget kapital, efter att man under hösten innan, beviljats elitlicens utifrån periodiserat bokslut, har klubben att senast den 1 oktober påföljande år visa ett periodiserat bokslut per den 31 augusti som visar att det egna kapitalet är positivt eller noll

Per den 31 augusti får det inte finnas några förfallna skulder avseende skatter och allmänna avgifter, skulder till SvFF, SDF, annan medlemsklubb eller till utländsk klubb avseende spelarövergångar som inte kan kvittas mot fordringar, eller till professionella spelare, och i förekommande fall till klubbdirektör, ekonomichef, medieansvarig, läkare, fysioterapeut,

medicinskt ansvarig i ungdomsverksamhet, matchorganisationsansvarig, säkerhetsansvarig, FSR-ansvarig, SLO-ansvarig, ansvarig för tillträde till arenan för funktionshindrade, huvudtränare A-lag, assisterande tränare A-lag, målvaktstränare A-truppen samt ungdomsansvarig.

Per den 1 oktober ska styrelsen intyga att klubben har ekonomiska förutsättningar att driva verksamheten hela nästkommande år.

Om skulder av angivet slag är förfallna detta datum och/eller styrelsen inte kan intyga att klubben har förutsättningar för fortsatt drift hela nästkommande år ska elitlicens för nästkommande år inte beviljas. Om något av nedan a-d) föreligger ska licenssökande i samband med detta undertecknande även förse Licensnämnden med en likviditetsplan omfattande hela nästkommande år som vid realistiska antaganden visar att licenssökande kan klara sina betalningar, samt en resultatbudget för nästkommande år som är synkroniserad med likviditetsplanen.

- a) Sökanden har under året lämnat in en handlingsplan eller ett periodiserat bokslut för att återställa det egna kapitalet till minst noll,
- b) sökandens revisor har i den senaste revisionsberättelsen uttryckt osäkerhet om sökandens förutsättningar att fortsätta driva verksamheten vidare,
- c) sökanden har i intyget rörande fortsatt drift framfört osäkerhet rörande förutsättningarna att fortsätta driva verksamheten vidare,
- d) det föreligger andra omständigheter som föranleder Licensnämnden att begära in kompletterande underlag avseende förutsättningarna att fortsätta driva verksamheten vidare.

Därutöver finns, för att beviljas elitlicens, krav på kompetens hos huvudtränare, medicinsk undersökning av spelare samt genomgången antimatchfixingutbildning. Licenssökande kan få negativt beslut i Licensnämnden prövat i Överklagandenämnden.

Elitlicens beviljas för ett år i taget.

Se vidare Reglemente för Elitlicensen och Anvisningar till Elitlicensens Ekonomikriterier på Svenska Fotbollförbundets hemsida www.svenskfotboll.se under Fotbollen i samhället, under Om SvFF, under Organisation, under Ekonomi.

Därutöver finns, för att beviljas elitlicens, krav på; heltidsanställd klubbdirektör, huvudtränare, medicinsk undersökning av spelare, minst ett ungdomslag i åldern 12 - 17 år som deltar i tävlingsspel samt genomgången antimatchfixingutbildning.

Licenssökande kan få negativt beslut i Licensnämnden prövat i Överklagandenämnden. Elitlicens beviljas för ett år i taget.

Se vidare Reglemente för Elitlicensen och Anvisningar till Elitlicensens Ekonomikriterier på Svenska Fotbollförbundets hemsida www.svenskfotboll.se under Fotbollen i samhället, under Om SvFF, under Organisation, under Ekonomi.

OBOS Damallsvenska klubbarnas egna kapital och soliditet

Det egna kapitalet mäts alltid för hela föreningen till skillnad från resultatet, som ska avse fotbollsverksamheten oavsett om föreningen har andra idrottssektioner, eller om herr/pojkverksamhet finns i föreningen. I annat fall framgår det av denna rapport.

Eget kapital och soliditet 2023 samt elitkonsekvens 2025

	<u>Eget kapital</u>	<u>Totalt kapital</u>	<u>Soliditet</u>	<u>Elitlicenskonsekvens inför år 2025</u>
Djurgårdens IF FF	220 412	424 613	52%	Klarar EK-kriteriet för licens 2025
IFK Norrköping	127 896	486 217	26%	Klarar EK-kriteriet för licens 2025
Hammarby IF FF	103 021	236 194	44%	Klarar EK-kriteriet för licens 2025
IF Brommapojkarna	47 597	57 668	83%	Klarar EK-kriteriet för licens 2025
Linköping FC	1 221	2 108	58%	Klarar EK-kriteriet för licens 2025
BK Häcken FF	665	5 382	12%	Klarar EK-kriteriet för licens 2025
Kristianstads DFF	504	1 307	39%	Klarar EK-kriteriet för licens 2025
Vittsjö GIK	181	5 610	3%	Klarar EK-kriteriet för licens 2025
FC Rosengård	89	5 840	2%	Klarar EK-kriteriet för licens 2025
Växjö DFF	78	2 997	3%	Klarar EK-kriteriet för licens 2025
Piteå IF DFF	46	2 187	2%	Klarar EK-kriteriet för licens 2025
KIF Örebro DFF	16	3 716	0%	Klarar EK-kriteriet för licens 2025
IFK Kalmar	-803	418	Negativ	Elitettan 2024 (inget EK-kriterium)
IK Uppsala Fotboll	-2 501	1 435	Negativ	Elitettan 2024 (inget EK-kriterium)
Totalt	498 422	1 235 692	40%	
exkl dubbelklubbar	-504	31 000	-2%	

Nyuppflyttade till säsongen 2024

AIK	57 546	255 281	23%	Klarar EK-kriteriet för licens 2025
Trelleborgs FF	1 043	8 953	12%	Klarar EK-kriteriet för licens 2025

Tabell 12

Av de fjorton klubbar som spelade i OBOS Damallsvenskan 2023 som är med i redovisningen ovan redovisade 12 klubbar (2022: 12 klubbar av totalt 14 klubbar) positivt eget kapital och två klubbar negativt eget kapital.

Samtliga klubbar som medverkar i OBOS Damallsvenskan 2024 har under våren fått ett delbeslut, beträffande elitlicens inför säsongen 2025. Samtliga klubbar klarar eget kapitalkravet. Detta är första gången på många år som samtliga klubbar i OBOS Damallsvenskan uppfyller eget kapitalkravet genom positivt eget kapital i årsbokslutet utan att behöva få handlingsplan godkänd av Licensnämnden.

IFK Kalmar och IK Uppsala Fotboll spelar 2024 i Elitettan och elitlicensprövas därför inte avseende det egna kapitalet för Elitlicens 2025.

De nyuppflyttade klubbarna till OBOS Damallsvenskan 2024 har under våren 2024 genomgått elitlicensprövning avseende det egna kapitalet beträffande elitlicens inför

säsongen 2024. Dessa båda klubbar AIK och Trelleborgs FF redovisade båda positivt eget kapital den 31 december 2023.

I elitlicensprövningen 2024 avseende 2023 års årsredovisning mäts det egna kapitalet för Djurgården, Hammarby, IFK Norrköping och IF Brommapojkarna för hela föreningskoncernen varför det egna kapitalet och balansomslutningen även i denna analys består av föreningskoncernens siffror, varpå det totala egna kapitalet och den totala balansomslutningen för samtliga klubbar i OBOS Damallsvenskan är betydligt större än tidigare år. Det totala egna kapitalet uppgår till 498 422 tkr, exkluderas de fyra dubbelklubbarna uppgår de kvarstående 10 föreningarnas samlade egna kapital till -504 tkr, vilket kanske är den tydligaste siffran som illustrerar klubbarnas olika förutsättningar.

Under hösten fattar Licensnämnden beslut avseende övriga kriterier, som ska uppfyllas för att kunna ge slutlig licens inför nästkommande säsong.

Eget kapital, redovisat resultat och driftresultat samt soliditet

	Eget kapital	Redovisat resultat	Driftresultat	Soliditet
Djurgårdens IF FF	220 412	-12 724	-12 774	52%
IFK Norrköping FK	127 896	-6 931	-6 887	26%
Hammarby IF FF	103 021	-14 396	-16 084	44%
IF Brommapojkarna	47 597	-2 538	-2 482	83%
Linköping FC	1 221	187	-392	58%
BK Häcken FF	665	321	1 490	12%
Kristianstads DFF	504	26	-973	39%
Vittsjö GIK	181	471	90	3%
FC Rosengård	89	-210	562	2%
Växjö DFF	78	-2 828	-3 560	3%
Piteå IF DFF	46	-138	-104	2%
KIF Örebro DFF	16	439	-149	0%
IFK Kalmar	-803	-1 082	-1 111	Negativt
IK Uppsala Fotboll	-2 501	-1 568	-1 822	Negativt
* Totalt	498 422	-40 971	-44 196	

Tabell 13

Som tidigare konstaterats kan damfotbollsverksamheten som är en del av klubbar med elitherrfotbollsverksamhet redovisa stora underskott då många av dessa klubbar har resurser för detta.

Även om samtliga klubbar i OBOS Damallsvenskan 2023 klarade kravet om eget kapital, varav två efter inlämnad handlingsplan ser läget bekymmersamt ut för flertalet av klubbarna. Sex av klubbarna har en soliditet på under 7 %, samtidigt som den totala soliditeten, om dubbelklubbarna exkluderas, uppgår till -2 %, vilket är oroväckande. De flesta klubbarna (dubbelklubbarna borträknade) har enbart några få hundratusen i eget kapital. Fem klubbar redovisar lägre eget kapital än årets underskott, vilket är oroande.

samtidigt som de redovisar underskott på något högre belopp. I sju av fallen är driftunderskotten på över 1 mkr, vilket gör att flera av klubbarna för att behålla ett positivt eget kapital är beroende av spelarrättighetsförsäljningar om driftresultatet består under 2024. Det ökade intresset för damfotboll bland de etablerade herrfotbollsklubbarna i Europa med ökade spelarlöner som följd kan innebära att kostnaderna eventuellt väntas stiga än mer i klubbarna. Möjligheter finns dock att även intäkterna från spelarrättighetsförsäljningar ökar och kan komma svenska klubbar till del. Men i närtid krävs att klubbarna vänder driftunderskotten för att komma i balans med sina ekonomier, där kostnadssidan är den del klubbarna har störst möjlighet att själva kontrollera.